

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28 , 10-448 OLSZTYN ☎ 522-79-05 , fax. 522-79-01 , e-mail: olwu@praca.gov.pl

„Wojewódzki Program Wyrównywania Szans i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 – 2007”

**Monitoring działań WUP w Olsztynie
w 2007 roku**

Olsztyn , luty 2008

Wstęp

Samorząd Województwa Warmińsko- Mazurskiego, Uchwałą Nr XVI /221/04 Mazurskiego z dnia 3 lutego 2004 r., przyjął *„Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004-2007*. Koordynatorem realizacji Programu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Cel strategiczny Programu określono jako „Równe szanse, aktywne postawy osób niepełnosprawnych w województwie warmińsko-mazurskim”.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, realizował zadania wynikające z Programu w obszarze: **Bezrobotne osoby niepełnosprawne**.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz.1001 z późn. zm.), wyszczególnia osoby niepełnosprawne, jako znajdujące się w szczególnej sytuacji na runku pracy.

Stosowny zapis dotyczący osób niepełnosprawnych, znajduje się również w opracowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w 2006 roku, „Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do 2020 roku”.

W dokumencie tym, duży nacisk położony jest na inicjatywy propagujące ideę równości szans w dostępie do zatrudnienia oraz zmianę mentalności pracodawców, w tym, przede wszystkim, na przełamywanie negatywnych stereotypów utrudniających znalezienie i podjęcie zatrudnienia.

Niniejsze opracowanie stanowi monitoring działań służb zatrudnienia województwa warmińsko - mazurskiego, realizujących w zadania wynikające z Programu w roku 2007. W związku z zakończeniem tej edycji Programu, niektóre obszary problemowe zawierają opis tendencji w okresie czteroletnim realizacji Programu.

1. Zmiany w poziomie bezrobocia osób niepełnosprawnych

Mimo obserwowanej tendencji spadkowej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne, niekorzystnie wzrasta ich udział w ogólnej populacji bezrobotnych.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne w liczbie 3 564 osoby, stanowiły na koniec grudnia 2007 roku 3,6% ogółu bezrobotnych, zarejestrowanych w województwie warmińsko – mazurskim. W stosunku do roku 2006, poziom bezrobocia mierzony w liczbach bezwzględnych obniżył się o 196 osób, natomiast udział osób niepełnosprawnych w regionalnym bezrobociu wzrósł o 0,6 punktu procentowego.

W trakcie czteroletniego okresu realizacji „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004 – 2007”, liczba bezrobotnych niepełnosprawnych spadła o 1,4% (o 51 osób), natomiast ich procentowy udział w ogółem zarejestrowanych z tytułu bezrobocia, wzrósł o 1,4 punktu procentowego.

Tabela 1. Osoby niepełnosprawne w ogólnej populacji bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2004 – 2007

Rok	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni niepełnosprawni	stan na 31.XI.
			% 3:2
1.	2.	3.	4.
2004	162 361	3 615	2,2
2005	150 910	3 987	2,6
2006	127 574	3 760	3,0
2007	98 995	3 564	3,6
Zmiany do 2004 w %	- 39,0%	- 1,4%	+1,4 pkt.proc.
Zmiany do 2004 w liczbach	- 63 366	- 51	x

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych jest zróżnicowana przestrzennie. W 2007 roku, najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było w Olsztynie – 394, najmniej w powiecie węgorzewskim i oleckim – 42 osoby (dane szczegółowe w załączniku 2).

W ośmiu powiatach, udział niepełnosprawnych w ogólnej populacji bezrobotnych był wyższy od wskaźnika wojewódzkiego (3,6%) i wynosił:

- w Olsztynie - 10,6%
- w Elblągu – 5,9%,

oraz w powiatach:

- działdowskim – 5,8%,
- ełckim – 4,7%,
- szczycieńskim – 4,5%,
- gołdapskim – 4,2%,
- nowomiejskim – 3,9%,
- olsztyńskim – 3,9%,

Poza niepełnosprawnymi ze statusem osoby bezrobotnej, w ewidencji urzędów pracy w 2007 roku, przebywały 1 362 osoby niepełnosprawne, poszukujące pracy, nie pozostające w zatrudnieniu.

Tabela 2. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędach pracy województwa warmińsko - mazurskiego w latach 2004 – 2007

Rok	Bezrobotni niepełnosprawni	Niepełnosprawni poszukujący pracy	Razem 3+2
1.	2.	3.	4.
2004	3 615	1 684	5 299
2005	3 987	1 519	5 506
2006	3 760	1 449	5 209
2007	3 564	1 362	4 926
Zmiany do 2004 w %	- 1,4%	- 19,1%	7,0%
Zmiany do 2004 w liczbach	- 51	- 322	- 373

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

2. Struktura socjodemograficzna bezrobotnych osób niepełnosprawnych

W populacji bezrobotnych osób niepełnosprawnych, w 2007 roku, ponad połowę (52,8%, tj., 1 880 osób) **stanowiły kobiety**, co oznacza w skali roku spadek poziomu bezrobocia kobiet o 4,0% (78 osób). Jednakże ich udział w strukturze zwiększył się o 0,7 pkt. proc.

W okresie realizacji Programu (2004 – 2007) udział niepełnosprawnych kobiet, w ogólnej populacji bezrobotnych niepełnosprawnych wzrósł o 3,4 punktu procentowego.

W 2007 roku, większość zarejestrowanych zamieszkiwała w miastach – 63,1% (2 248 osób); przed rokiem odpowiednio: 63,2% i 2 375 osób. **Mieszkańcy wsi** stanowili w roku 2007 - 36,9% (1 316 osób); przed rokiem: 36,8% i 1 385 osób.

W okresie czteroletnim udział bezrobotnych niepełnosprawnych zamieszkałych na wsi, wzrósł o 1,1 punktu procentowego.

Tylko, co piąty bezrobotny niepełnosprawny posiadał **prawo do zasiłku z tytułu pozostawania bez pracy**. Na koniec grudnia 2007 roku uprawnione do zasiłku były 673 osoby (18,9%), o 78 osób, tj. 13,1% więcej niż w roku 2006. Ich procentowy udział w okresie roku wzrósł o 3,1 pkt. proc.

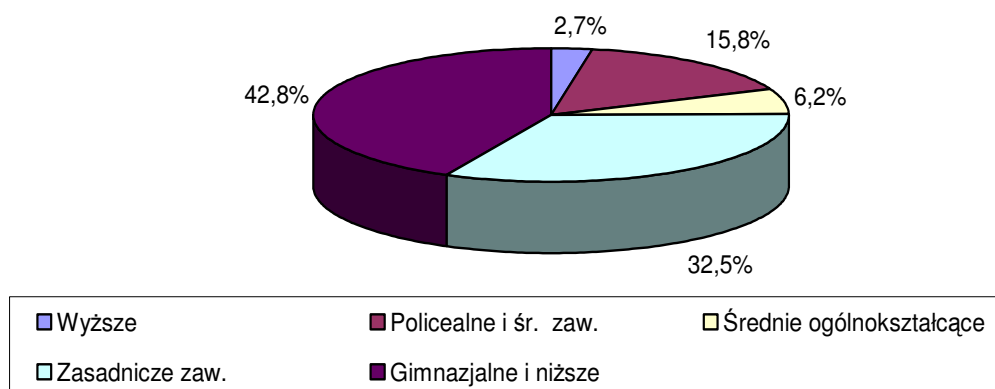
W czteroletnim okresie realizacji Programu wzrosła zarówno liczba (o 16,4%, tj. o 95 osób), jak i procentowy udział zasiłkobiorców w ogólnej populacji niepełnosprawnych bezrobotnych.

**Tabela 3. Wybrane kategorie bezrobotnych niepełnosprawnych
w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2004 – 2007**

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	Zmiany do 2004	Zmiany do 2004 w %
Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	3 615	3 987	3 760	3 564	- 51	- 1,4
w tym:						
Kobiety	1 785	2 041	1 958	1 880	+ 95	+ 5,3
% do ogółu	49,4	50,4	52,1	52,8	x	+ 3,4 pkt.proc.
Zamieszkali na wsi	1 294	1 415	1 385	1 316	+ 22	+ 1,7
% do ogółu	35,8	35,5	36,8	36,9	x	+ 1,1 pkt.proc.
Z prawem do zasiłku	578	645	595	673	+ 95	+ 16,4
% do ogółu	16,0	16,2	15,8	18,9	x	+ 2,9 pkt. proc

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

**Wykres 1. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie warmińsko-mazurskim
w roku 2007 według poziomu wykształcenia**

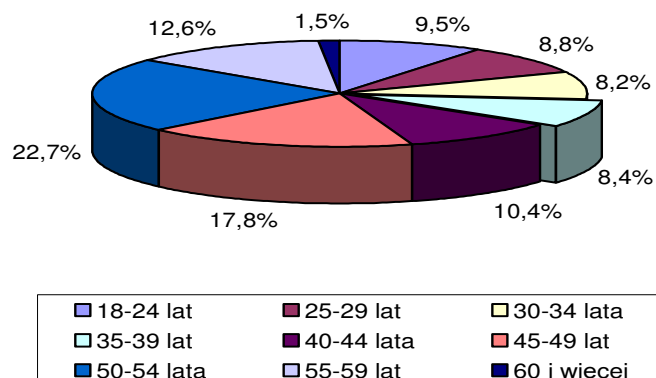

Osoby niepełnosprawne, podobnie jak cała populacja bezrobotnych posiadali, przede wszystkim, **niskie wykształcenie**. Ponad 75,0% z nich, legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym; zasadnicze zawodowe – 32,5% (o 0,3 pkt. proc. mniej niż przed rokiem); gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe - 42,8 % populacji czyli o 0,9 pkt. proc. mniej niż przed rokiem.

Niepełnosprawni, ze statusem osoby bezrobotnej, z wykształceniem wyższym stanowili 2,7%; policealnym i średnim zawodowym, podobnie jak w roku 2006 – 15,8%, a średnim ogólnokształcącym – 6,2%. W stosunku do ubiegłego roku, udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym zwiększył się o 0,6 pkt. proc.

Ponad 43% bezrobotnych niepełnosprawnych (1 542 osoby), nie posiadało żadnych kwalifikacji zawodowych. W grupie tej znajdowało się również 14,3% (211 osób) bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

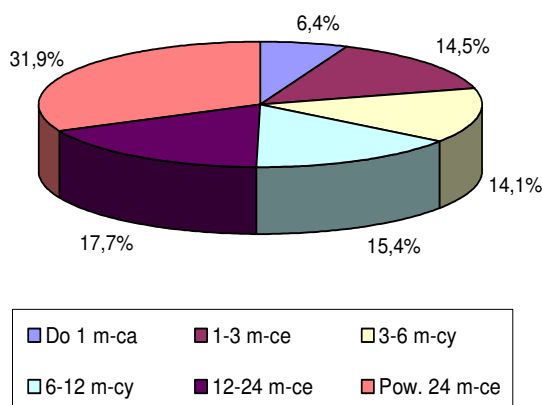
Wykres 2. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2007 według wieku

Podobnie jak w ogólnej populacji bezrobotnych, dużą grupę stanowiły osoby młode, w przedziale wiekowym 18 - 34 lata (26,5%), chociaż procentowy udział tej populacji w stosunku do 2006 roku zmniejszył się dość znacznie, bo o 4,2 pkt. proc. Jest to efekt działań prozatrudnieniowych urzędów pracy, ukierunkowanych na osoby młode, bardziej mobilne życiowo i zawodowo. Wyróżnia się również, pod względem ilościowym, grupa bezrobotnych niepełnosprawnych w wieku 45 – 54 lata, stanowiąc 40,5% oraz 55 - 59 lat (35,3% populacji).

W stosunku do 2006 roku, udział młodszej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych był mniejszy (o 4,2 pkt. proc.), natomiast wzrósł udział bezrobotnych w starszej grupie wiekowej (55 – 59 lat) - o 1,3 pkt. proc.

Wykres 3. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie warmińsko-mazurskim według czasu pozostawania bez pracy w 2007 roku

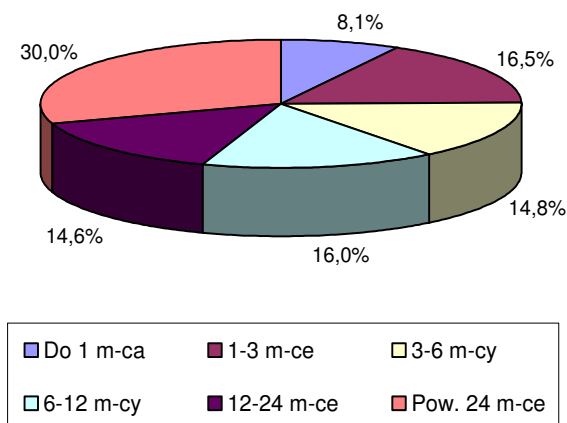

Bezrobotni niepełnosprawni w regionie warmińsko – mazurskim stanowią grupę ryzyka, której problemy w zakresie zatrudnienia są szczególnie trudne do rozwiązania.

Osoby niepełnosprawne z powodu przedłużającego się okresu pozostawania bez pracy w największym stopniu są zagrożone wykluczeniem społecznym. Prawie 15,0% populacji pozostaje bez pracy ponad 12 miesięcy, natomiast 30% zarejestrowanych, poszukuje zatrudnienia ponad 2 lata. Natomiast korzystnym zjawiskiem jest spadek, w porównaniu z 2006 rokiem, zarówno liczby (o 277 osób)

jak i procentowego udziału osób pozostających bez zatrudnienia ponad 12 miesięcy (o 5,0 pkt. procentowych).

Wykres 3. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie warmińsko-mazurskim według czasu pozostawania bez pracy w roku 2007

W czteroletnim okresie realizacji „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004 – 2007”, w strukturze bezrobotnych osób niepełnosprawnych wystąpiły następujące zmiany.

1. Obserwujemy wzrost liczby oraz udziału procentowego w ogólnej populacji bezrobotnych niepełnosprawnych:
 - osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym oraz ogólnokształcącym; jest to zjawisko niekorzystne, wskazujące na to, że bez względu na poziom wykształcenia, bezrobotne osoby niepełnosprawne mają ten sam problem z zatrudnieniem,
 - osób niepełnosprawnych, w wieku 50 i więcej lat; osoby w starszych grupach wieku, mają najwyższy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych, a dla pracodawców, jako potencjalni pracownicy, stanowią mało interesującą ofertę – dlatego tak ważne są specjalne programy aktywizujące tę kategorię bezrobotnych,
 - osób przebywających na bezrobociu od 1 do 6 miesięcy.
2. Spadła liczba oraz udział procentowy w ogólnej populacji:
 - osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym,
 - osób w wieku 18 – 49 lat,
 - osób przebywających na bezrobociu od 6 miesięcy do ponad dwóch lat.

**Tabela 4. Bezrobotni niepełnosprawni według cech socjodemograficznych
w województwie warmińsko- mazurskim w latach 2004-2007.**

Stan na 31.XII.

Kategorie bezrobotnych	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Zmiany do 2004 w %	Udział % w ogółem			
						2004	2005	2006	2007
Ogółem w tym:	3 615	3 987	3 760	3 564	- 1,4	100,0	100,0	100,0	100,0
Wykształcenie									
-wyższe	58	60	77	95	63,8	1,6	1,5	2,0	2,7
-policealne i śr. zawodowe	554	567	595	564	1,8	15,3	14,2	15,8	15,8
-ogólnokształc.	184	189	209	221	20,1	5,1	4,7	5,6	6,2
-zasadn. zaw.	1 268	1 287	1 235	1 157	- 8,8	35,1	32,3	32,8	32,5
-gimnazjalne i niższe	1 551	1 884	1 644	1 527	- 1,6	42,9	47,3	43,7	42,8
Wiek									
18 - 24	499	565	432	340	- 31,9	13,8	14,2	11,50	9,5
25 – 29	436	501	386	315	- 27,8	12,1	12,6	10,30	8,8
30 – 34	307	350	336	292	- 5,9	8,5	8,8	8,90	8,2
35 - 39	299	334	287	301	0,7	8,3	8,4	7,60	8,5
40 - 44	447	476	433	369	- 17,5	12,4	11,9	11,50	10,4
45 - 49	706	735	644	634	- 10,2	19,5	18,4	17,10	17,8
50 - 54	685	719	803	810	18,3	19,0	18,0	21,40	22,7
55 – 59	204	249	384	449	120,1	5,6	6,2	10,20	12,6
60 i więcej	32	58	55	54	68,8	0,9	1,5	1,5	1,5
Czas pozostawania bez pracy									
do 1 miesiąca	265	308	240	289	9,1	7,3	7,7	6,4	8,1
1 – 3 m-ce	502	534	544	589	17,3	13,9	13,4	14,5	16,5
3 – 6 m-cy	452	480	530	526	16,4	12,5	12,0	14,1	14,8
6 – 12 m-cy	641	677	579	570	- 11,1	17,7	17,0	15,4	16,0
12 – 24 m-ce	598	641	667	520	- 13,0	16,5	16,1	17,7	14,6
pow. 24 m- ce	1 157	1 347	1 200	1 070	- 7,5	32,0	33,8	31,9	30,0

Źródło: opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

**Tabela 5. Bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2007
według rodzaju niepełnosprawności**

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób	Udział w % 100=3 564
Upośledzenie umysłowe	164	4,6
Choroby psychiczne	344	9,7
Zaburzenia głosu, mowy	206	5,8
Choroby narządu wzroku	277	7,8
Upośledzenie narządu ruchu	970	27,2
Epilepsja	89	2,5
Choroby układu oddechowego i krążenia	427	12,0
Choroby układu pokarmowego	62	1,7
Choroby układu moczowego	62	1,7
Choroby neurologiczne	399	11,2
Inne	389	10,9
Nieustalony	175	4,9
Razem w województwie	3 564	100,0

Źródło: Źródło: Sprawozdanie MPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Wśród bezrobotnych, ze statusem osoby niepełnosprawnej, największy udział mają osoby z upośledzeniem narządu ruchu (27,2%), chorobami układu oddechowego i układu krążenia (12,0%), schorzeniami neurologicznymi (11,2%) oraz choroby psychiczne (9,7%).

3. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych niepełnosprawnych w 2007 roku

W roku 2007 ze specjalnym wskazaniem na osoby niepełnosprawne, pracodawcy zgłosili 1 599 ofert pracy – o 200 ofert, tj. 14,3% więcej niż przed rokiem.

Związany jest z tym również, obserwowany wzrost podjęć przez tę kategorię bezrobotnych pracy (o 232 osoby, tj.,10,1%).

W roku 2007 pracę podjęło 2 527 osób niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej, z czego 771 osób (30,5%), korzystało z subsydiów Funduszu Pracy lub PFRON i tak:

- 242 osoby zatrudniono na miejscach pracy subsydiowanych ze środków PFRON, w tym 5 osób w zakładach pracy chronionej,
- 529 osób zatrudniono na miejscach pracy subsydiowanych z Funduszu Pracy, w tym 178 z zakładach pracy chronionej.
- 35 osób podjęło działalność gospodarczą,

Pracę niesubsydiowaną podjęło 1 756 osób, z których:

- 154 osoby uczestniczyły w pracach sezonowych,
- 21 osób rozpoczęło działalność gospodarczą.

Wśród 2 527 osób, które podjęły pracę w 2007 roku, 183 (7,2%) zatrudniono w zakładach pracy chronionej, a 56 (2,2%) rozpoczęło działalność gospodarczą.

W 2007 roku przeszkolono 202 osoby niepełnosprawne (w ubiegłym roku 147 osób), a 161 rozpoczęło staż zawodowy u pracodawcy (w ubiegłym roku 95 osób).

Tabela 6. Aktywizacja bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2004 – 2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	Razem	Zmiany do 2004 w liczbach	Zmiany do 2004 w %
Oferty pracy	1 368	1 309	1 399	1 599	5 675	+ 231	+ 16,9
Podjęcia pracy	1 807	2 064	2 294	2 527	8 692	+ 720	+ 39,8
1. subsydiowanej	684	693	625	771	2 773	+ 37	+ 5,4
- w tym: w zakładach pracy chronionej	86	213	166	183	648	+ 97	+ 112,8
- podjęcie działalności gospodarczej	9	15	30	35	89	+ 26	+ 288,9
2. Niesubsydiowanej	1 123	1 371	1 669	1 756	5 919	+ 633	+ 56,4
- w tym: praca sezonowa	141	150	157	154	602	+13	+ 9,2
- podjęcie działalności gospodarczej	20	23	23	21	87	+1	+ 5,0
Szkolenia	247	207	147	202	803	- 45	- 18,2
Staż zawodowy	57	93	95	161	406	+ 104	+ 182,5
Razem zaktywizowani	2 111	2 364	2 536	2 890	9 901	+ 779	+ 36,9

Poza wymienionymi formami aktywizacji, w stosunku do bezrobotnych osób niepełnosprawnych zastosowanie miały także inne usługi i instrumenty promujące zatrudnienie np.: pośrednictwo pracy, doradztwo i poradnictwo zawodowe (769 osób), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (49 osób), prace społecznie użyteczne (40 osób).

Razem w roku 2007 zaktywizowano 1992 osoby, a 1 756 podjęło pracę niesubsydiowaną, dzięki wsparciu pośredników pracy zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy.

4. Podsumowanie

- 1) Osoby niepełnosprawne stanowią jedną z priorytetowych grup, do których w pierwszej kolejności adresowane są programy aktywizacji oraz usługi pośrednictwa pracy. Stosowne zapisy na ten temat zawierają: *Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do roku 2020* oraz corocznie przygotowywany Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia.
- 2) Osoby niepełnosprawne, stanowią najmniejszą grupę pod względem liczebności i udziału (3 564 osoby, tj. 3,6% ogółu bezrobotnych)

- 3) Struktura socjodemograficzna tej kategorii bezrobotnych, w niektórych przypadkach jest mniej korzystna niż charakteryzująca całą populację bezrobotnych:
- bezrobotni niepełnosprawni podobnie jak wszyscy bezrobotni, legitymują się przede wszystkim niskim poziomem wykształcenia – 75,3% posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe; w ogólnej populacji – 67,2% bezrobotnych,
 - udział osób młodych (do 34 roku życia) wśród bezrobotnych niepełnosprawnych jest niższy niż w ogólnej populacji zarejestrowanych i stanowi 26,5%; bezrobotni ogółem w tej kategorii wiekowej – 45,9%. Cecha ta działa na korzyść osób niepełnosprawnych; w zależności od wieku zmienia się mobilność osób na rynku pracy - osoby młode mają większe szanse na zatrudnienie. Mniej korzystna jest struktura bezrobotnych niepełnosprawnych w starszych grupach wieku – bezrobotni po 45 roku życia stanowią ponad połowę zarejestrowanych w tej kategorii (55,6%), natomiast w ogólnej populacji 33,7%.
 - udział osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem, przebywających bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy wynosi 14,6% (w ogólnej populacji 13,9%). Bezrobotni niepełnosprawni pozostający bez zatrudnienia dłużej niż 24 miesiące stanowią 30,0%; w ogólnej populacji 28,8%.
- 4) Populacja osób niepełnosprawnych jest wysoce zróżnicowana pod względem aktualnej i potencjalnej pozycji na rynku pracy. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy można wymienić:
- rodzaj, głębokość i trwałość niepełnosprawności,
 - wykształcenie i kwalifikacje oraz poziom aktywności życiowej,
 - cechy demograficzne, takie jak płeć, wiek, miejsce zamieszkania,
 - cechy otoczenia społecznego i instytucjonalnego.
- 5) Powyższe czynniki, poza tym, że znacząco wpływają na pozycję osób niepełnosprawnych narzucają również odmienne programowanie działań ułatwiających dostęp do rynku pracy.
- 6) Rynek pracy osób niepełnosprawnych jest szczególnym segmentem regionalnego rynku pracy. Kształtowanie tego segmentu odbywa się między innymi, poprzez system bodźców, kierowanych do pracodawców i przedsiębiorców.
- 7) Wzrasta liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców dla osób niepełnosprawnych.
- 8) Więcej osób niepełnosprawnych podejmuje zatrudnienie, wzrasta również liczba uczestników aktywnych form.
- 9) W trakcie czteroletniego okresu realizacji „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004 – 2007”, zaktywizowano 9 901 bezrobotnych osób niepełnosprawnych: 8 692 osoby podjęły pracę; 803 przeszkolono w celu podwyższenia lub nabycia nowych kwalifikacji; 406 młodych bezrobotnych niepełnosprawnych podjęło staż zawodowy u pracodawcy; 176 rozpoczęło działalność gospodarczą.

5. Wnioski

- 1) Wzrost liczby miejsc pracy wiąże się z ogólnym rozwojem gospodarczym województwa i spadkiem bezrobocia, co z kolei powoduje zwiększone zapotrzebowanie na pracę osób niepełnosprawnych, w związku z systemem ulg korzystnych dla pracodawców. Dostosowanie stanowisk pracy i zatrudnianie osób niepełnosprawnych, zależy prawie wyłącznie od zachęt kierowanych do przedsiębiorców.
- 2) Jednym z rozwiązań indywidualnych jest możliwość wykonywania pracy w miejscu zamieszkania. Sposób ten stosowany wcześniej jako praca chałupnicza, powiązana ze spółdzielczością inwalidów, może być unowocześniony poprzez użycie środków technicznych, umożliwiając również wykonywanie przez osoby niepełnosprawne pracy umysłowej w wielorakich specjalnościach (księgowość, doradztwo, projektowanie i inne).
- 3) Ważnym zadaniem są szkolenia dostosowujące, zmieniające kwalifikacje, podnoszące zasób umiejętności, sprofilowane według potrzeb rynku pracy, w celu wywołania potencjalnej gotowości osób niepełnosprawnych do sprostania wymaganiom stawianym przez pracodawców.
- 4) Niezbędnym elementem są działania w sferze psychologicznej, przeciwdziałające negatywnym postawom: bezradności, niedostatkowi aktywności życiowej, a także niekorzystnym skutkom utrwalającego się syndromu wywołanego oceną własnej sytuacji (jestem niepełnosprawny) i wszelkich konsekwencji wynikających z takiej oceny.
- 5) Konieczna jest popularyzacja nietypowych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych, rozwój zakładów aktywizacji zawodowej, warsztatów terapii zajęciowej i innych form zatrudnienia socjalnego.
- 6) Więcej uwagi należy poświęcić realizacji programów łączących różne usługi i instrumenty aktywizacji bezrobotnych niepełnosprawnych, jak: indywidualne plany działań, szkolenia ogólne i zawodowe, programy podnoszące kwalifikacje w miejscu pracy, wsparcie finansowe inicjatyw zgłaszanych przez osoby niepełnosprawne.

Oprac.:
Barbara Seroka – Piotrowska
Wydział Analiz i Programów Rynku Pracy
WUP Olsztyn

**Tabela 1. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych niepełnosprawnych
w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2007**

Powiat	Podjęcia pracy	w tym:					Skierowani na szkolenia	Skierowani na staż
		Praca subsydiowana	w tym: w zakładach pracy chronionej	Podjęcie działalności gospodarczej	Praca niesubsydiowana	w tym: podjęcie działalności gospodarczej		
Bartoszyce	68	23	0	2	45	0	8	5
Braniewo	52	23	0	1	29	0	11	8
Działdowo	225	38	1	8	187	0	8	4
Elbląg grodzki	335	126	0	3	209	3	6	23
Elbląg ziemski	95	46	0	1	49	2	3	9
Elk	207	71	0	2	136	1	15	7
Giżycko	123	16	0	2	107	1	6	22
Gołdap	84	36	23	2	48	0	9	3
Ilawa	130	12	0	0	118	2	20	20
Kętrzyn	85	32	1	0	53	0	6	9
Lidzbark	69	26	0	2	43	0	12	3
Mragowo	87	13	0	0	74	0	6	4
Nidzica	54	9	0	0	45	1	8	3
Nowe Miasto	101	34	0	1	67	1	4	5
Olecko	33	7	0	2	26	0	2	1
Olsztyn grodzki	271	146	130	3	125	6	15	4
Olsztyn ziemski	136	45	23	2	91	2	15	4
Ostróda	231	32	4	1	199	1	34	15
Pisz	35	10	0	1	25	0	1	4
Szczytno	80	20	1	1	60	0	10	4
Węgorzewo	26	6	0	1	20	1	3	4
Województwo	2 527	771	183	35	1 756	21	202	161

Źródło: Źródło: Sprawozdanie MPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu

Tabela 2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poszukujących pracy bez statusu bezrobotnego w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2007

Powiat	Podjęcia pracy	w tym:					Skierowani na szkolenia	Skierowani na staż
		Praca subsydiowana	w tym: w zakładach pracy chronionej	Podjęcia działalności gospodarczej	Praca niesubsydiowana	w tym: podjęcia działalności gospodarczej		
Bartoszyce	9	2	0	0	7	0	7	0
Braniewo	10	9	0	0	1	0	0	1
Działdowo	14	4	1	0	10	0	0	0
Elbląg m.	63	57	0	1	6	0	1	0
Elbląg pow.	17	15	2	0	2	0	0	0
Elk	0	0	0	0	0	0	12	0
Giżycko	9	5	5	0	4	0	4	6
Gołdap	11	5	2	0	6	0	0	1
Iława	21	1	0	0	20	0	13	1
Kętrzyn	3	0	0	0	3	0	0	0
Lidzbark	8	3	0	0	5	0	5	0
Mrągowo	10	5	0	0	5	0	0	0
Nidzica	6	6	0	0	0	0	2	0
Nowe Miasto	0	0	0	0	0	0	5	0
Olecko	8	6	2	0	2	0	0	0
Olsztyn m.	83	55	49	0	28	1	6	5
Olsztyn pow.	19	10	8	0	9	2	3	1
Ostróda	29	13	4	1	16	0	11	0
Pisz	5	1	0	0	4	0	0	1
Szczytno	17	2	1	0	15	1	2	3
Węgorzewo	0	0	0	0	0	0	8	2
Województwo	342	199	74	2	143	4	79	21

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie na podstawie informacji z powiatowych urzędów pracy.

Tabela 3. Opracowane przez Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Warmińsko Mazurskiego programy aktywnego pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego – stan na 31.12.2007 r.

Powiat	Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Rodzaj działania	Czas trwania programu
Bartoszyce	Usługi doradcze	25	Doradztwo zawodowe	Działania ciągłe
Braniewo	„Nowe możliwości dla młodzieży” Dz. 1.2 SPO RZL	1	Doradztwo zaw. , staż	10 m-cy
	„W trosce o przyszłość” Dz. 1.3 SPO RZL	4	Doradztwo zaw., prace interwencyjne	10 m-cy
	„Praca dla młodych – Dobry Strat”	1	Staż	5 m-cy
	„Prace melioracyjne”	1	Roboty publiczne	6 m-cy
	Usługi doradcze	10		Działanie ciągłe
Działdowo	„Unia szansą dla młodych” Dz. 1.2 SPO RZL	2	Doradztwo zaw., staż, dotacje	10 m-cy
	„EFS – długotrwale bezrobotnym” Dz. 1.3 SPO RZL	5	Poradnictwo, dotacje	10 m-cy
	Usługi doradcze	15		Działanie ciągłe
Elbląg miasto i powiat	Usługi doradcze i poradnictwo	135		Działanie ciągłe
	„Młodzież – doświadczenie-zatrudnienie” Dz. 1.2. SPO RZL	12	Indywidualny Plan Działań (IPD), staż, szkolenie	11 m- cy
	„Bądź aktywny – 2007” Dz. 1.3 SPO RZL	20	IPD, przygotowanie zawodowe	10 m-cy
	„Aktywni – 2007”	7	IPD, przygotowanie zawodowe	4 m-ce
	Warsztaty autoprezentacji (dla Elbląskiej Rady Konsultacyjnej Osób	10	Informacja zawodowa	4 godziny
	Usługi doradcze	21		Działanie

Ełk				ciągłe
	Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy	6		„
	Zajęcia aktywizacyjne	1		„
Giżycko	„Wiatr w żagle” Dz. 1.2 SPO RZL	4	Staż, przygotowanie zawodowe	6 m-cy
	Usługi poradnicze i doradcze	51		Działanie ciągłe
Gołdap	„Dobry początek” Dz.1.2 SPO RZL	1	Doradztwo, staż	11 m-cy
	„Na każdą niemoc jest pomoc” Dz.1.3 SPO RZL	7	Doradztwo, przygotowanie zaw., środki na działalność	11 m-cy
	„Jesienna aktywność”	2	Staż, przygotowanie zawodowe	3 m-ce
	„Pierwszy krok na rynku pracy”	1	Przygotowanie zawodowe	7,5 m-ca
	Usługi doradcze	15		Działanie ciągłe
Iława	„Pomost do kariery”	6	Doradztwo, staż	10 m-cy
	„Razem po aktywność”	5	Doradztwo, przygotowanie zawodowe	10 m-cy
	Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy	1	Doradztwo zawodowe, szkolenie	5 m-cy
	Usługi doradcze	41		Działanie ciągłe
Lidzbark Warmiński	Usługi doradcze	13		Działanie ciągłe
Mrągowo	Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	4	Szkolenie	Jednorazowo
	Usługi doradcze	32	Doradztwo	Działanie ciągłe
Nidzica	Usługi doradcze	54		Działanie ciągłe
	„Praca dla Młodych – Dobry Strzał”	1	Staż	5 m-cy
	IPD	12	Doradztwo	Działanie ciągłe

	„Bądź aktywny” – Dz. 1.3 SPO RZL	3	Przygotowanie zawodowe	10 m-cy
Nowe miasto	„Wsparcie osób niepełnosprawnych”	65	Doradztwo, szkolenia	Działanie ciągłe
Olecko	Usługi doradcze	3		Działanie ciągłe
Olsztyn miasto i powiat	Grupowe informacje zawodowe	28	Spotkanie informacyjne dot. form wsparcia dla osób niepełnosprawnych z udziałem przedstawicieli organizacji działających na rzecz osób niepeł.	1 dzień
	Usługi doradcze indywidualne	117		Działanie ciągłe
	„Junior”- program aktywizacji osób niepełnosprawnych	20	staż	Działanie ciągłe
	„Giełdy pracy”	51	Spotkanie z pracodawcami	4 spotkania
	Program Prac Społecznie Użytecznych i Przygotowanie Zawodowe w miejscu Pracy dla osób niepełnosprawnych	40		Działanie ciągłe
	Przygotowanie zawodowe	5		Działania ciągłe
Ostróda	„Perspektywy 2007”	10	Dotacje, szkolenia, prac interwencyjne	11 m-cy
	„Młodzież 2007”	1	Szkolenie, staż	11 m-cy
	Usługi doradcze	98		Działanie ciągłe
Pisz	Program staży dla Osób Niepełnosprawnych finansowany z PFRON i FP	4	staż	9 m-cy
	Aktywizacja poprzez okresowe zatrudnienie	8	Roboty publiczne, prace interwencyjne	6 m-cy
	„Junior”	2	Staż	9 m-cy
	„Postaw na siebie” EFS	4	Warsztaty	1 dzień
Szczytno	„Czas na samodzielność” Dz. 1.2 SPO RZL	1	Poradnictwo zawodowe, zatrudnienie subsydiowane	10 m-cy

	„Dobre kwalifikacje – dobra praca” Dz. 1.3 SPO RZL	6	Poradnictwo zawodowe, przygotowanie zawodowe, szkolenia , prace interwencyjne.	10 m– cy.
	„Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy”	1	Zajęcia aktywnego poszukiwania pracy w ramach klubu pracy, doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych	5 m-cy
	„1-szy krok na rynku pracy”	1	Szkolenia zawodowe	7 m-cy.
	„Historia w budowaniu społeczeństwa informacyjnego” <i>(program realizowany w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie - finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz PFRON-u)</i>	14	Szkolenie zawodowe, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	4 m-cy
	„Licz na siebie”	1	Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	5 m-cy
	„Prace melioracyjne”	2	Prace interwencyjne	7 m-cy
Węgorzewo	„Gotowi do pracy”	3	Doradztwo, szkolenia	5 m-cy
	„Warsztaty Caritas Elk w Orzyszu	7	Warsztaty	2 warsztaty
	Usługi doradcze	65		Działanie ciągłe

Tabela 4. Szkolenia w zakresie samozatrudnienia osób niepełnosprawnych zorganizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego przeprowadzone w roku 2007 .

L.p	Powiat	Nazwa szkolenia	Liczba uczestników
1.	Bartoszyce	„Mała przedsiębiorczość”	3
2.	Działdowo	„ABC Biznesu”	1
3.	Elk	„Spółdzielnie Socjalne sposobem na aktywizację zawodową i integrację społeczną osób niepełnosprawnych”	16
4.	Gołdap	„ABC przedsiębiorczości”	2
5.	Nidzica	„Prowadzenie działalności gospodarczej dla osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą” – Dz. 1.3 SPO RZL	1
6.	Nowe Miasto Lub.	„Jak prowadzić działalność gospodarczą”	1
7.	Olecko	„Mała przedsiębiorczość”	2
8.	Olsztyn m.	„Certyfikat kompetencji zawodowych w transporcie drogowym”	1
		„Operator koparko – ładowarki”	1
9.	Olsztyn pow.	„Operator kopiarko – ładowarki”	1
		„II stopień bukiciarstwa i florystyki”	1
10.	Ostróda	„Zakładanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej”	1
11.	Szczytno	„Promocja przedsiębiorczości – zakładanie i prowadzenie własnej firmy”	1
12.	Razem		32

Źródło: Sprawozdanie MPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Tabela 5. Osoby niepełnosprawne zatrudnione na chronionym i otwartym rynku pracy w województwie warmińsko – mazurskim stan na 31.12.2007 r.

L.p.	Powiat	Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych na otwartym rynku pracy	Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych na chronionym rynku pracy
1.	Bartoszyce	77	0
2.	Braniewo	62	0
3.	Działdowo	237	2
4.	Elbląg m.	398	0
5.	Elbląg pow.	110	2
6.	Elk	207	0
7.	Giżycko	127	5
8.	Gołdap	70	25
9.	Iława	151	0
10.	Kętrzyn	87	1
11.	Lidzbark Warmiński	77	0
12.	Mragowo	97	0
13.	Nidzica	60	0
14.	Nowe Miasto Lubawskie	101	0
15.	Olecko	39	2
16.	Olsztyn m.	175	179
17.	Olsztyn pow.	124	31
18.	Ostróda	252	8
19.	Pisz	40	0
20.	Szczytno	95	2
21.	Węgorzewo	26	0
22.	Razem	2 612	257

Źródło: Dane WUP w Olsztynie.

1. W 2007 roku, **pracę na otwartym rynku**, podjęło za pośrednictwem urzędów pracy 2 612 osób, w tym:

- 2 344 osoby bezrobotne niepełnosprawne,
- 268 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

2. W 2007 roku, **zatrudnienie w zakładach pracy chronionej**, za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy podjęło ogółem 257 osób, w tym:

- 183 osoby niepełnosprawne ze statusem osoby niepełnosprawnej,
- 74 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy, nie pozostające w zatrudnieniu.

Razem, w 2007 roku pracę zarówno na otwartym jak i chronionym rynku, podjęło 2 869 osób niepełnosprawnych.

Tabela 6. Programy szkoleniowe (w tym stypendialne i praktyki zawodowe) opracowane przez Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego, umożliwiające rozwój zawodowy osób niepełnosprawnych dostosowujący ich do potrzeb rynku pracy - stan na 31.12.2007 r.

L.p.	Powiat	Tytuł programu	Liczba niepełnosprawnych uczestników programu
1.	Bartoszyce	„Kierowca kat.C.”	2
		„Pracownik handlu z obsługą komputera i kasy fiskalnej”	3
		„Podstawy obsługi komputera, korzystania z Internetu i poczty elektronicznej”	2
		„Operator koparko – ładowarki kl. III”	1
		„Samodzielny księgowy – bilansista”	1
		„Pracownik ds. biurowych i kadrowych”	3
2.	Działdowo	„Przewóz osób taksówkami”	1
3.	Elbląg	„Prawo jazdy kat.D.	1
		„Kurs na pozwolenie do kierowania tramwajem”	1
		„Operator wózków jezdnych z egzaminem UDT”	2
		„Księgowość z obsługą komputerowego programu księgowego” – wszystkie 4 szkolenia w ramach Dz. 1.3. SPO RZL	1
		Prawo jazdy kat B- szkol. indywidualne	1
4.	Elbląg pow.	„Studium przedsiębiorczości”	1
		„Prawo jazdy kat. D”	1
		„Elektromechanik”	1
		„Palacz CO”	1
5.	Elk	Nowoczesny sprzedawca	3
		Księgowość komputerowa	3
		Palacz - elektryk	1
		Przedstawiciel handlowy	1
		Napełnianie zbiorników samochodowych gazem LPG	2
		Komputerowe wspomaganie prac biurowych	1
		Kierowca wózka widłowego	1
		Świadectwo kwalifikacji na przewóz osób	1
		Palacz c.o	1
6.	Giżycko	„Operator koparki kl.III”	1
		„Kurs komputerowy z umiejętnością organizacji sprzedaży internetowej”	3
		„Program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych ”Junior”	18

		„Operator koparki kl.III”	1
		„Kurs komputerowy z umiejętnością organizacji sprzedaży internetowej”	3
7.	Gołdap	„Podstawy obsługi komputera”	2
		„Obsługa komputera dla zaawansowanych”	3
		„Spawanie metodą MAG – wykonywanie spoin pachwinowych złączy blach i rur”	1
		„Kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym w transporcie wewnątrzzakładowym”	1
		„Egzamin kwalifikacyjny związany z eksploatacją urządzeń i instalacji sieci energetycznych”	1
8.	Iława	IKD: Kierowca kat. C i CE wraz z uprawnieniami na przewóz rzeczy	1
		EFS 1.3: Glazurnik-posadzkarz	1
		EFS 1.3: Nowoczesny sprzedawca	2
		EFS 1.3: Księgowość komputerowa	1
		EFS 1.3:kierowca wózków jezdniowych	1
9.	Lidzbark Warmiński	Obsługa programów komputerowych (MS Word, MS Excel) oraz nowoczesnych urządzeń biurowych”	4
		„Nowoczesny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i komputera”	1
10.	Mrągowo	„Prawo jazdy kat.D”	1
		„Kurs dokształcający kierowców wykonujących transport drogowy w zakresie transportu rzeczy”	1
		„Kierowca wózka jezdniowego	1
11.	Nidzica	„Kasy fiskalne”	2
		„Pracownik Ogólnobudowlany”	1
		„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych”	3
		„Operator koparko-ładowarki kl III	1
		„Grafika komputerowa”	2
12.	Nowe Miasto Lub.	„Kurs obsługi komputera”	7
		„Prawo jazdy kat. „D”	1
		„Pracownik ochrony”	2
13.	Olecko	„Nowe rozdanie”	2
14.	Olsztyn m.	„Spawanie metodą TIG i MAG”	1
		Kurs prawa jazdy kat. B	3
		„Kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym”	2
		„Kurs obsługi komputera”	3
		„Kurs komputerowy rozszerzony o fakturowanie”	1
		„Kurs bukieciarstwa”	1
		„Kurs uprawnienia SEP do 1 Kw”	2

		„Opiekunka dla osób starszym, przewlekłe chorych oraz niepełnosprawnych”	2
		„Kierowca kat. C.”	1
		„Kasjer walutowo – złotówkowy”	1
15.	Olsztyn pow.	„Kurs - specjalista do spraw pozyskiwania funduszy unijnych”	1
		„Kurs - grafika komputerowa”	2
		„Kurs – palacz co”	1
		„Pracownik obsługi hotelarsko-gastronomicznej”	2
		„Opiekunka osób niepełnosprawnych z językiem niemieckim”	1
		„Kurs samochodowy kat.C”	1
		„Kurs podstawowy w zakresie przewozu rzeczy”	1
		„Obsługa komputerowa wraz z programami użytkowymi”	1
		„Obsługa programów komputerowych”	1
		„Obsługa programów komputerowych”	1
		„Operator koparko-ładowarki kl. III”	2
		„Kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym”	2
16.	Ostróda	„Przewóz rzeczy w zakresie podstawowym”	1
		„Prawo jazdy na samochody ciężarowe – kat. C”	1
		„Formierz tworzyw sztucznych”	1
		„Pracownik ochrony fizycznej osób i mienia licencja I lub II stopnia”	11
		„Kurs ogólnobudowlany z możliwością kursów zawodowych”	1
		„Palacz c.o.”	2
		„BHP i p. poż.”	2
		„Kucharz”	1
		„Kelner”	1
		„Prawo jazdy na przyczepy do samochodów ciężarowych – Kat. C+E”	1
		„Pilarz”	1
		„Obsługa komputerowych programów magazynowych”	7
		„Operator wózka widłowego”	1
		„Prawo jazdy na przyczepy do samochodów ciężarowych z przewozem rzeczy”	1
		„Kurs modułowy dla samodzielnych księgowych bilansistów”	1
		„Kurs nauki zakładania i prowadzenia własnej firmy, podstaw księgowości z obsługą komputera”	10

17.	Szczytno	Kurs obsługi komputera i projektowania stron internetowych i baz danych z elementami archiwistyki i historii regionu	14
		Kurs obsługi komputera i kasy fiskalnej pod kątem pracy w handlu	1
		Komputer od podstaw	1
		Kurs nowoczesnej księgowości	1
		Opiekunka osób starszych i dzieci z nauką języka angielskiego lub niemieckiego	2
		Nowoczesny sekretariat z obsługą komputera	1
		Opiekunka medyczna z masażem klasycznym oraz nauką języka angielskiego lub niemieckiego	1
		Pracownik gastronomii i hotelarstwa	1
		Zajęcia aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy	1
		Podstawowy kurs dokształcający kierowców wykonujących transport drogowy w zakresie przewozu rzeczy	1
		Prawo jazdy kategorii „B” dla osób niepełnosprawnych ze schorzeniami narządów ruchu	1
		Promocja przedsiębiorczości – zakładanie i prowadzenie własnej firmy	1
18.	Razem		206

Źródło: Zbiorcze dane powiatowych urzędów pracy.

Tabela 7. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2007.

Powiat	Liczba ofert pracy w roku 2007 dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych które znalazły zatrudnienie
Bartoszycki	30	68
Braniewski	28	52
Działdowski	55	225
Elbląski	74	95
Elcki	153	207
Giżycki	64	123
Gołdapski	38	84
Iławski	32	130
Kętrzyński	15	85
Lidzbarski	14	69
Mrągowski	18	87
Nidzicki	33	54
Nowomiejski	7	101
Olecki	9	33
Ostródzki	64	231
Olsztyński	75	136
Piski	18	35
Szczycieński	27	80
Węgorzewski	4	26
m. Olsztyn	514	271
m. Elbląg	327	335
Razem:	1 599	2 527

Źródło: Sprawozdanie MPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Tabela 8. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 31.12.2007 r.

Powiat	Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych			
	Zarejestrowanych ogółem	Zarejestrowanych z prawem do zasiłku	Zarejestrowanych bez prawa do zasiłku	Pozostających bez zatrudnienia pow. 24 m-cy
Bartoszycki	101	12	89	31
Braniewski	136	13	123	50
Działdowski	256	72	184	74
Elbląg m.	346	93	253	20
Elbląg pow.	98	24	74	75
Ełcki	310	37	273	131
Giżycki	149	18	131	42
Gołdapski	100	20	80	31
Iławski	129	35	94	23
Kętrzyński	171	19	152	61
Lidzbarski	96	26	70	
Mrągowski	135	22	113	44
Nidzicki	75	14	61	14
Nowomiejski	116	29	87	31
Olecki	46	6	40	21
Olsztyn m.	394	49	345	145
Olsztyn pow.	264	50	214	76
Ostródzki	291	62	229	83
Piski	58	9	49	7
Szczycieński	247	56	191	75
Węgorzewski	46	7	39	15
Razem:	3 564	673	2 891	1 070

Źródło: Sprawozdanie MPiPS – 01 o rynku pracy. Dane PUP.